

4.4.2025

Fysikaalisen annoksen yksikköjen UCUM suositukset

Avohoidon lääkemääräyksellä (resepti) fysikaalisen annoksen yksikkönä on suosituksena käyttää vain seuraavia UCUM-yksiköitä.

Lääkkeen annostelussa käytettävät perusyksiköitä

- g gramma (gram) (ja sen suuruusluokat 10^{-9} – 10^{-3}) esim. 1 mg
- L litra (liter) (ja sen suuruusluokat 10^{-9} – 10^{-3}) esim. 10 mL
- mol mooli (mole) (ja sen suuruusluokat 10^{-9} – 10^{-3}) esim. 5 mmol

Lisäksi käytettävät yksiköt

- drp tippa (drop) (ei suuruusluokkaa kuvaavia etuliitteitä) esim. 1 [drp]
- IU kansainvälistä yksikköä (international unit) (ei etuliitteitä) (ja sen suuruusluokat 10^0 , 10^6) esim. 8 [IU]

Huom! Seuraavat yksiköt ovat myös ”potilasystävällisissä” yksiköissä ja niitä saa käyttää molemmissa annosmuodoissa. Potilasystävällisessä muodossa ei saa käyttää näiden lyhenteitä eikä muita suuruusluokkia, vaan ne tuodaan koodiston Sähköinen lääkemääräys – Annosyksikkö (1.2.246.537.6.138.202001) mukaisina.

- millilitra
- tippa

Perusyksiköitä saa käyttää alla lueteltujen suuruusluokkaa kuvaavien etuliitteiden kanssa:

- n nano (nano) 10^{-9} esim. 5 nmol
- u mikro (micro) 10^{-6} esim. 5 ug
- m milli (milli) 10^{-3} esim. 5 mL

Lisäksi pääasiassa osastohoidossa tarvittavia aikaa tai painoon suhteutettuja annosyksiköitä voi tarvittaessa käyttää myös avohoidon lääkemääräyksillä silloin, kun se on perusteltua.

4.4.2025

Edellä kuvattuja yksiköitä saa käyttää aikaan suhteutettuna seuraavien ajan yksiköiden kanssa:

- min minuutti (minute) (ei suuruusluokkaa kuvaavia etuliitteitä) esim. 10 [drp]/min
- h tunti (hour) (ei suuruusluokkaa kuvaavia etuliitteitä) esim. 20 mL/h
- d vuorokausi (day) (ei suuruusluokkaa kuvaavia etuliitteitä) esim. 100 mg/d

Edellä kuvattuja perusyksiköitä sekä aikaa suhteutettuja yksiköitä saa käyttää myös potilaan painoon (kg) suhteutettuna:

- esim. 10 mg/kg
- esim. 5 mL/kg/h Huom! Ei muodossa 5 mL/h/kg

Fysikaalisen annoksen yksikkö asiakirjalla

Yksiköt tuodaan asiakirjalle UCUM:in ohjeistuksen mukaisina. Jos UCUM:in mukaan yksikköön kuuluu hakasulkeet, tuodaan myös ne asiakirjalle, esim. [IU].